

Lausunto

15.06.2023

Asia: VN/27450/2022

Valtiovarainministeriön asetus eräiden hallinnon yhteisten sähköisen asioinnin tukipalveluiden tuottamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Asetusluonnoksen 4 § 2 momentissa todetaan , ettei 1 momentissa säädetty estä toista viranomaista tarjoamasta tukea viranomaisille suojatun datan uudelleenkäyttöä koskevien palveluiden tuottamista ja kehittämistä varten. Aiemmin laaditussa datanhallinta-asetuksen täytäntöönpanoa koskevassa työryhmän selvityksessä todettiin selkeänä tavoitteena, että Findatan tehtävä on tarkoituksenmukaista pysyttää. Jotta on selvää myös lausuttavana olevan asetuksen sanamuodon perusteella, että Findatan nykyisiä tehtäviä ja roolia ei rajoiteta, vaan ne säilytetään em. selvityksessä todetun tavoitetilän mukaisesti, ei asetusluonnoksen 4 § 2 momentissa mainittua tulisi rajata datanhallinta-asetuksen 7 artiklan mukaisen toimivaltaisen elimen tehtävien osalta ainoastaan tuen tarjoamiseen. On oltava selvää, ettei tarkoituksena ole rajata mahdollisuutta toimia datanhallinta-asetuksen 7 artiklan mukaisena toimivaltaisena elimenä esimerkiksi siltä osin, kun Findatalle on säädetty toisiolaissa myös muita 7 artiklassa säädettyihin tehtäviin liittyviä tehtäviä kuin tuen tarjoaminen. Findatan tehtäväksi on säädetty esimerkiksi datanhallinta-asetuksen 7 artiklan 2 kohdassakin mahdollistettu muiden rekisterinpitäjien tietoja koskeva lupatoimivalta.

Perustelumuiotissa on todettu, että datanhallinta-asetuksen 8 artiklan mukaisen keskitetyn tietopisteen perustamisella ei olisi välitöntä vaikutusta alakohtaisiin tietopisteisiin kuten Findataan. Toisiolaissa on kuitenkin säädetty Findatalle tehtäviä, joilla vaikuttavat vastaavan datanhallinta-asetuksen 8 artiklan 1-3 kohdissa määritellyt tehtäviä. Aiemmin laaditussa datanhallinta-asetuksen kansallista täytäntöönpanoa koskevassa työryhmän selvityksessä todettiin selkeästi, että Findatan tehtävät on tarkoitus säilyttää. Findata on yhtynyt sekä yhtyy edelleen tähän selvityksessä todettuun lähtökohtaan. Hallinnonaloilla tehtävissä sääntelytoimissa on varmistettava, että tätä lähtökohtaa noudatetaan.

Toisiolain 16 §:ssä on säädetty Findatalle velvollisuus ylläpitää tietopyyntöjen hallintajärjestelmää, jonka välityksellä tietolupahakemus ja toisiolain mukainen tietopyyntö on toimitettava Findatalle. Tällä vaikuttaisi olevan liityntä datanhallinta-asetuksen 8 artiklan 2 kohdassa keskitetylle

tietopisteelle säädettyihin tehtäviin. Sääntelytoimissa on syytä varmistaa, että uudelleenkäyttöä koskevia lupia ja tietopyyntöjä voidaan myös jatkossa käsitellä alakohtaisessa tietopisteessä, kuten Findatassa. Perustelumuiustiossa on tarpeen avata tarkemmin, miten on arvioitu, että keskitetyn tietopisteen perustamisella ei olisi vaikutusta Findataan.

Toisiolaissa on niin ikään asetettu siinä tarkoitetuille rekisterinpitäjille sekä Findatalle velvollisuus ylläpitää tietoaaineistojen kuvauksia, ja Findatalle tehtävä antaa tarkemmat määräykset aineistokuvausten tietosisällöistä, käsitteistä ja tietorakenteista. Tällä vaikuttaisi olevan liityntä datanhallinta-asetuksen 8 artiklan 1-2 kohtien mukaisiin tehtäviin. Näyttää siltä, että 8 artiklassa mahdollistettu linkittäminen alakohtaisiin tietopisteisiin mahdollistaa sen, että vaikutukset nykytilaan jäävät tältä osin vähäisiksi. Tämä olisi kuitenkin selkeyden vuoksi hyvä kuvata perustelumuiustiossa, jossa tällä hetkellä todetaan, ettei keskitetyn tietopisteen perustamisella ole välitöntä vaikutusta Findatan toimintaan.

Muotka Tanja
Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomainen Findata